

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 116/08-17

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 10. apríla 2008 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. A. E. R., Rakúsko, zastúpeného advokátom JUDr. M. Ď., N., vo veci namietaného porušenia základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1, práva vlastníť majetok podľa čl. 20 pri súčasnom porušení čl. 5 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky v konaní o vydanie potvrdenia o štátnom občianstve vedenom Krajským úradom v Nitre pod sp. zn. 2006/06466 a stanoviskom Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, sekcie verejnej správy, odboru štátneho občianstva sp. zn. SVS-223-2007/04516 zo 4. apríla 2007 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. A. E. R. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 17. januára 2008 doručená sťažnosť Ing. A. E. R. (ďalej len „sťažovateľ“) vo veci namietaného porušenia základného práva na spravodlivý proces a na inú právnu ochranu podľa čl. 46

ods. 1, ako aj základného práva vlastníť majetok zakotveného v čl. 20 pri súčasnom porušení čl. 5 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v konaní o vydanie potvrdenia o štátnom občianstve bývalým Krajským úradom v Nitre (ďalej len „krajský úrad“) pod sp. zn. 2006/06466, ktorého právnym nástupcom sa od 1. októbra 2007 stal Obvodný úrad v Nitre (ďalej len „obvodný úrad“). Sťažovateľ taktiež namietal porušenie označených základných práv Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky, sekciou verejnej správy, odborom štátneho občianstva (ďalej len „ministerstvo“), ktoré listom zo 4. apríla 2007 adresovaným Obvodnému pozemkovému úradu v Nitre (ďalej len „pozemkový úrad“) oznámilo svoje stanovisko k existencii československého občianstva neb. T. B., právneho predchodcu sťažovateľa.

A. Zo sťažnosti vyplýva, že:

1. sťažovateľ je adoptívnym synom a jediným právnym nástupcom T. B. T. B. si ako oprávnená osoba ešte 23. decembra 1992 uplatnil reštitučný nárok na vydanie pozemkových nehnuteľností nachádzajúcich sa v katastrálnom území obce M. Jednou z podmienok reštitučného nároku bolo, aby oprávnená osoba mala štátne občianstvo (v tom čase bývalej Českej a Slovenskej federatívnej republiky). Preukázanie štátneho občianstva T. B. bolo teda jednou zo základných zákonných podmienok na úspešné uplatnenie reštitučného nároku na vydanie nehnuteľností. Štátne občianstvo sa preukazuje osvedčením o štátnom občianstve, ktoré vydáva príslušný krajský úrad. V prípade preukazovania štátneho občianstva už nežijúcej osoby vydáva krajský úrad potvrdenie o štátnom občianstve. Osvedčenie, resp. potvrdenie o štátnom občianstve je deklaratórnej povahy a nemá formu rozhodnutia. Skutočnosť, že T. B. spĺňal zákonnú podmienku štátneho občianstva v čase podania žiadosti o vydanie nehnuteľností, preukazovalo osvedčenie o štátnom občianstve, ktoré mu ešte 9. decembra 1992 vydal okresný úrad. Po smrti T. B. 20. októbra 1993 stal sa účastníkom reštitučného konania o vydanie nehnuteľností sťažovateľ ako právny nástupca.

2. Sťažovateľ prostredníctvom právneho zástupcu 23. júna 2006 požiadal krajský úrad o vydanie potvrdenia o štátnom občianstve pre T. B. K žiadosti pripojil listinné dôkazy preukazujúce rozhodujúce skutočnosti. Krajský úrad listom sp. zn. 2006/06466 z 10. júla 2006 žiadosti o vydanie potvrdenia nevyhovel. Skonštatoval, že žiadosť z 23. júna 2006

neobsahuje nové skutočnosti, ktoré by potvrdzovali zachovanie, resp. navrátenie československého štátneho občianstva T. B. Podľa názoru sťažovateľa krajský úrad porušil označené články ústavy.

3. Okrem postupu a záverov krajského úradu napadol sťažovateľ aj ministerstvo, ktoré „v konaní o vydanie potvrdenia o štátnom občianstve pre osobu: T. B...“, (toto konanie sťažovateľ v petite sťažnosti bližšie neoznačil) malo porušiť ním označené základné práva. Z obsahu odôvodnenia sťažnosti a k nej pripojených písomností vyplýva, že predmetným „konaním“ je písomné stanovisko ministerstva sp. zn. SVS-223-2007/04516 zo 4. apríla 2007 k žiadosti pozemkového úradu o podanie informácie o zrušení štátneho občianstva neb. T. B.

B. Sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd vydal takýto nález:

„1. Bývalý Krajský úrad v Nitre, Odbor všeobecnej vnútornej správy, Oddelenie štátneho občianstva a matrik, ktorého právnym nástupcom je Obvodný úrad v Nitre, Štefánikova tr. 88, Nitra, v konaní o vydanie potvrdenia o štátnom občianstve pre osobu: T. B., naposl. bytom N., ktoré bolo začaté dňa 23. 06. 2006 na návrh sťažovateľa: Ing. A. E. R., zast. JUDr. M. Ď., advokátom so sídlom N., porušil základné právo sťažovateľa na spravodlivý proces a na inú právnu ochranu zakotvené v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a základné právo sťažovateľa vlastníť majetok zaručené v čl. 20 Ústavy Slovenskej republiky, pri súčasnom porušení čl. 5 ods. 2 Ústavy SR.

2. Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Sekcia verejnej správy, Odbor štátneho občianstva, Drieňová 22, Bratislava, v konaní o vydanie potvrdenia o štátnom občianstve pre osobu: T. B., naposl. bytom N., ktoré bolo začaté dňa 23. 06. 2006 na návrh sťažovateľa: Ing. A. E. R., zast. JUDr. M. Ď., advokátom so sídlom N., porušil základné právo sťažovateľa na spravodlivý proces a na inú právnu ochranu zakotvené v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a základné právo sťažovateľa vlastníť majetok zaručené v čl. 20 Ústavy Slovenskej republiky, pri súčasnom porušení čl. 5 ods. 2 Ústavy SR.

3. Vec sa vracia Obvodnému úradu v Nitre na ďalšie konanie.

4. *Obvodný úrad v Nitre a Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Sekcia verejnej správy, Odbor štátneho občianstva, sú povinní zaplatiť spoločne a nerozdielne sťažovateľovi trovy právneho zastúpenia v sume 7.751,70 Sk na účet advokáta JUDr. M. Ď. (...), a to do 15 dní odo dňa právoplatnosti tohto nálezu.“*

C. Z obsahu sťažnosti a k nej pripojených písomností ďalej vyplýva, že sťažovateľ (v nadväznosti na skutočnosti uvedené v bode A. 2) podal 15. augusta 2006 Krajskému súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“) proti obvodnému úradu „*Žalobu na ochranu pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy*“, ktorou žiadal zakázať žalovanému „*pokračovať v porušení práva navrhovateľa... úspešne sa domáhať nároku na vydanie nehnuteľnosti... pred Obvodným pozemkovým úradom v Nitre*“, ako aj uložiť žalovanému povinnosť „*vydať potvrdenie o štátnom občianstve pre T. B. a v ňom potvrdiť československé štátne občianstvo T. B. ku dňu 23. 12. 1992 a štátne občianstvo Slovenskej republiky T. B. ku dňu 20. 10. 1993...*“.

Krajský súd rozsudkom č. k. 30 S 22/2006-66 zo 16. októbra 2007 žalobu ako nedôvodnú podľa § 250v ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku zamietol, lebo bol toho názoru, že žalovaný „*postupoval zákonne, logicky a vecne správne sa vysporiadal so všetkými okolnosťami podstatnými pre vydanie osvedčenia o štátnom občianstve T. B.*“.

Rozsudok krajského súdu podľa tvrdenia sťažovateľa nadobudol právoplatnosť 16. novembra 2007 a od tohto dátumu odvodzoval sťažovateľ plynutie lehoty na podanie sťažnosti ústavnému súdu vyplývajúcej z § 53 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), hoci sťažnosťou nenapadol neústavnosť postupu a rozhodnutia krajského súdu (pozri bližšie body B. 1 až 4 tejto časti odôvodnenia).

D. O predchádzajúcej sťažovateľovej sťažnosti doručenej ústavnému súdu 14. septembra 2006, ktorou namietal „*porušenie základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a práva vlastníť majetok podľa čl. 20 v súvislosti s čl. 5 ods. 2 Ústavy*

Slovenskej republiky v konaní o vydanie potvrdenia o štátnom občianstve vedenom Krajským úradom v Nitre pod sp. zn. 2006/06466“, v ktorom krajský úrad sťažovateľovi listom z 10. júla 2006 oznámil, že z dôvodov tam uvedených *„nemôžeme Vašej sťažnosti vyhovieť a považujeme vec za uzavretú“*, rozhodol ústavný súd uznesením č. k. I. ÚS 299/06-16 zo 4. októbra 2006 tak, že ju odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Ústavný súd je podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde viazaný návrhom na začatie konania. Viazanosť ústavného súdu návrhom sa vzťahuje zvlášť na návrh výroku rozhodnutia, ktorého sa sťažovateľ domáhal. Ústavný súd môže rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ (kvalifikovane zastúpený advokátom, pozn.) domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorý označil za porušovateľa svojich práv (čl. 2 ods. 2 ústavy).

Predmetom sťažnosti je sťažovateľovo tvrdenie, že v sťažnosti menované štátne orgány, t. j. krajský úrad, obvodný úrad a ministerstvo porušili ním označené základné práva.

1. Podľa názoru ústavného súdu treba podanú sťažnosť v časti namietajúcej porušenie označených práv postupom bývalého krajského úradu (teraz obvodného úradu) vo veci vedenej pod sp. zn. 2006/06466 považovať za neprípustnú.

Podľa § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde návrh nie je prípustný, ak sa týka veci, o ktorej ústavný súd už rozhodol, okrem prípadov, v ktorých sa rozhodovalo len o podmienkach konania, ak v ďalšom návrhu podmienky konania boli splnené.

Keďže ústavný súd v konaní o predchádzajúcej vecne totožnej sťažovateľovej sťažnosti (pozri bod D I. časti tohto odôvodnenia) rozhodol už citovaným uznesením (č. k. I. ÚS 299/06-116 zo 4. októbra 2006) a sťažovateľ vo svojej sťažnosti neuviedol žiadne nové podstatné skutočnosti, ktoré by odôvodňovali zmenu právnych záverov ústavného súdu odôvodňujúcich jeho rozhodnutie (pokiaľ ide o jeho právomoc na prerokovanie predmetnej veci), ústavný súd v rámci predbežného prerokovania kvalifikoval sťažnosť v tejto časti ako vec, o ktorej ústavný súd už rozhodol a o ktorej ďalšie konanie na ústavnom súde nie je v zmysle ustanovenia § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde prípustné.

2. Tú časť sťažnosti, v ktorej sťažovateľ namieta porušenie označených základných práv stanoviskom ministerstva zo 4. apríla 2007 k žiadosti pozemkového úradu o podanie informácie (pozri bližšie bod A 3 I. časti odôvodnenia), ústavný súd nepovažoval za dôvodné posudzovať, lebo predmetné stanovisko nie je právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom v zmysle § 49 zákona o ústavnom súde, na ktoré by sa vzťahovala ústavnoprávna ochrana vyplývajúca z čl. 127 ods. 1 ústavy. Toto stanovisko nemá právotvorné účinky, teda nie je spôsobilé ovplyvňovať právne postavenie osôb v rámci konania, pre ktoré bolo ako informácia podané a ako také nemá ani charakter administratívneho aktu, ktorý by mohol mať za následok porušenie základných práv

fyzických osôb. Predmetné stanovisko je iba integrálnou súčasťou postupu pozemkového úradu zisťujúceho právne relevantné informácie (podklad na rozhodnutie podľa zákona č. 229/1991 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku v znení neskorších predpisov).

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd je toho názoru, že v danom prípade niet žiadnej spojitosti medzi predmetným stanoviskom a namietaným porušením sťažovateľom označených základných práv. Z uvedených dôvodov sťažovateľovu sťažnosť v tejto časti odmieta ako zjavne neopodstatnenú.

3. Nad rámec uvedeného ústavný súd poznamenáva, že vzhľadom na to, že sťažovateľ nenapadol sťažnosťou postup a rozsudok krajského súdu vo veci vedenej pod sp. zn. 30 S 22/2006, je ním deklarované plynutie lehoty podľa čl. 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde (vo vzťahu k jeho námietkam týkajúcim sa skutočností už uvedených v bodoch A 2 a A 3 I. časti tohto odôvodnenia) právne irelevantné. (V prípade aktuálnosti by sa však plynutie predmetnej lehoty u každého z už uvedených prípadov posudzovalo výlučne individuálne.)

4. Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. apríla 2008